

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

De Georgio Nouariensi Bononi[a]e combusto, cu[m] quibusda[m]
disputationibus de fide Christiana ca.xiii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Tertius.

te, fultā ratione. Hanc ergo vt teneas hortor et moneo, et repetes iste q̄z iterum q̄z monebo, hęc em̄ vita via est in coeluz recta, et q̄z brevis uissima ad illa sempiterna bona, quę nō vidit, nec auris audiuit. Ut mathematici volūt lineaꝝ q̄ in punctum aliquod protrahuntur, nulla breuior est, q̄z ea que recta est. Rectitudinē hanc habet Christiana religio vt pote que post mortez iustorū animas, non per a nfract⁹ dūs cat ad Deuz, sicut oīz lex Hębreoruz, que animas quātacūq; iustis cia pollentes mittebat ad inferos, et ad locuz quę Elzrahę sinum appellabant, erat illa lex via qđem ad Deuz, sed lōga, seu obliqua, que pnostram ad rectitudinē et ad cōpendiuꝝ est reducta, ita in nostram mutata, nec illi per nostrā nūl rectitudo, quicq; est ānexum. Via q̄ obliqua erat lōga et perplexa, facta ē recta, breuis, expedita. Alię ve, ro leges abages sunt et fabulatiōes, sicut dicit psalm⁹. Narrauerūt mihi iniq; fabulatiōes, sed nō vt lex tua, et alibi. Nō foecit taliter os in iatioꝝ, et iudicia sua nō manifestauit eis.

De Georgiā Nouariēsi Bononię cōbussto. cum q̄busdaz disputatiōib⁹ de fide Chriana C. xiij.

T Nam subiectiā fidei argumētatiūculā, qua ego quo ad potui ab errore reuocare suz conat⁹ Georgiuz Nouariēsem illum quę ante quattuor annos hic Bononię (vt merit⁹ erat) ardere speximus, vez sicut natura cessante medicina nil iuuat, sic q; Deus iusto sed occulto iudicio nō aspirauit, nullū attulerunt verba remedium. Erat em̄ qđeo depravat⁹, et in reprobuꝝ sensuꝝ dat⁹, vt neq; euidentissimas rōnes audiret, postq; in doctoruz ac prestatiuꝝ viroꝝ consenserūt, huius a notario lecta sunt dogmata. Dicēribus alijs eum hereticuz. Ubi ad me vētuꝝ est (faciebat em̄ ordinē dicēdi ordo sedentiuꝝ) nō hereticuꝝ, sed quod lōge est detestabili⁹, respōdi apostata. Longa em̄ Iudeoz consuetudine ideo corrupt⁹, quia a Deo derelict⁹ iudicabat, et in se verificabat qđ dicit. Cū sancto sanct⁹ eris, et cū pueris puerteris. Huic nostrę sentētię, et si p̄muz vissim̄ aliquātis p̄ quisdam aduersari, tādem tamen vt intelleixerūt, om̄es assensere. Paula

Liber Tertius

post ipse Georgius, ut audire ipaz bestiā sua ſoba reſonātem, addue-
tus est. Homo erat ſtatūre iuste formae liberalis, corpore firmito-
re buſtoqz, ingenio vafro, prauo ac ſubdolo, adeo ut in eo uno vi-
deret agnoscere: Catilinaz, Ulyzez, et Synone. Cuſiigit alij multa in eū
ſcite apteqz ſed certe bonitatez malicia pnuocate inutiliter dixiſſent,
ſtatui et ego aliqd preter ea que adducta, dictaqz fuerat ſubinſerre,
que et ſi non illi ad ſalutez, mihi tñ eſſet utilis ad merituſ labor meo.
Sic ergo inter nos certamē initū eſt, Chrū inqz in lege pmiſſuz nō
dum veniſſe putas o Georgi: Puto dixit ille, nōduz veniſſe Chrū
veruz, tunc ego Danielis inqz, et alioz pphetaqz vaticinuſ, de quib⁹
ab alijs abūde iam dictuz ē pretermiſſis. Uolo tecū ſermone mater-
no ſimplici ac familiari, et de circumuentione minime ſuſpecto fabu-
lari, cuſi venerit Chrūa dic ſodes boni qđ afferat: Populi liberatio-
nem respōdit, ſubiſci et gētes, et longe ac late dominabit, tūc ego ſi ti-
bi inqz aliuz deſero, cui⁹ maiora ſint longe ac meliora facinora, nōne
hunc Chrō tuo pītare fateberis: fatebor respōdit, tunc ego equo at-
nimo ſis dixi, et aurib⁹ faue: ſi Altila, aut Ottomanus alijs Bono-
niā obſideat, et duoruſ altez petat a ciuib⁹, ve aut terrenū pncipem
aut Deuz ſuū negēt, vtruz facili⁹ putas impetratu: vt pncipez terre-
nū negēt, respōdit. Tūc ego ſubieci, hacten⁹ Georgi ſcite ſapiēterqz
respōdes, atqz vrinā ſic in finez vſqz respōdeas, ſic em̄ facile te ex his
cōpedibus expolues, nō ſunt deliri hois iſte voces. Erātem in colle-
gio qđam, q̄eum ſub demētie ptextu ſaluare cōtenderet, pgam⁹ inqz
et recte ut coepisti ſemp respōdeas. Mai⁹ eſt ergo, factuqz difficiili⁹
Deū veruz, vel eū quez vez qui putet, qz terrenuz pncipē explode-
re, et ex mentib⁹ hominum cōtempta eius cultura deturbare, maius-
rūdit. Tūc ego. At Chrū inqz noſter hoc egit, ille hiſ auditiſ ſubi-
to expalluit. vt Nudis pſſit qui calcibus angue. Et Lugdunē ſem-
 rhetor dicturus ad arā. Et ſubiūgens, viðes dixi Georgi, quomodo
ſapiētia Christi vincit tuā maliciaz, quomodo fateri coact⁹ es noſtrum
Christū tuo, queſ ſomniās Chriſto preferenduz: Nō venit Chrū.

D iij

Liber Tertius

verus mundi (vt putas) quæsitus imperium. Dixit enī ipse Regnum meum nō est de hoc mundo, sed vt nos de Diaboli potestate, et ab idolatria reuocaret. Propterea cum passionē suam sciret instare. Nunc princeps huius mūdi inquit ejscetur foras, et ego si exaltatus fuero a terra, omnia trahā ad meipsum, hic est communis et tanta gressus Iudeorū error. Christū putare temporaliter regnaturū, quo etiam mater Joānis, et Jacobi vxor zebedi cum more iudaico esset implicata, roganit filiis mundanaz dignitatēz, et propterea deignorāria damnat a Christo: Putabat namq; mulier adhuc iudaice sapientem Christum more David et Salomonis in purpura et auro: et armorum potētia regnaturū, sic populū ille carnalis semper fuit, sic crudis et hebes, vt nunq; Dei voces intellexerit, ppter etatām eoz pertulit ignauiaz, terga eis dedit. Quod futurum Deus antemonstrauerat eis precipue casu, qd cum Moses Deus rogaret ut faciem ostenderet, confessus abiens terga ostēdit. Unū scriptū est. Cid i posteriora videntis me. Joānes in epistola sua capite tertio, cur Christus venerit manifestat dicens. Ille apparuit vt peccata tolleret, et paulo infra, in hoc apparuit filius Dei, vt dissoluat opera diaboli, nō igitur vt putatis vos, quo temporaliter regnaret, s; vt idolatriā destruēs, mundū ad Deum cultūz reuocaret. Tibi ergo et etiā Judæis utiliter apparuit, et facitis apud vos conatu; eius sine fructu, dum caligo vestre punitacē, bonitatis eius lumen excludit, sed quibus visuliter apparuit Jesaias capite sexagesimo quinto geantepdixerat. Inueniūt sum inquit a non querentibus me, palam apparui qd menon interrogabant. Ad israel autem dicit. Tota die expandi manus meas ad populuz non credētem, s; contradicente mihi. Aestuas dixi o Georgi, estuas: At breui nisi resipiscas estuabis acerbias. Tūc ille nō estuo dixit, sed phigac dialectice retib; me in sebris, qbus et si capi possum, teneri nō possum, quid has inq; vanas excusationes pperaz adducis: Quid de dialectica cōqueris: sum ne ego Chrysippus, de quo dictum est ab antiquis, qd si Jupiter dialecticam habere velit, non aliam habiturum

Liber Tertius

q̄z Chrisippeam, non potui nudius, non potui simplicius aperiūs q̄z
loqui, sed ut video ex illis malis es piscibus, de q̄bus dicit Simile ē
regnum coeloz sagenē missē in mare, et ex omni genere pisciuz cons
gregati, quā cuz impleta esset educētes et secus littus sedētes eleges
runt bonos in vasa sua, malos aut foras miserūt. Nec negare potes
tot populos fructe Christi ad vni? Dei cultū renocatos, nā in ei? nos
mine (ut ipse p̄dixerat) sunt electa dēmonia, sunt curati morbi, mor
tui suscitati. Idola cōfracta, temploa destructa, et demū p̄dicata p̄ to
tuz orbez vitas orthodoxi, hoc apli, hoc martyres, hoc sancti cōfesa
sores inuocato Christi noīe, non in agulis sed palā coraz p̄ncipibus
regibus et populis in apto fōcerūt. Nulla iaz natio, nulla mūdi pa
nisi fortasse (ut p̄dixi) aliquā apud Antipodes, si vsquam s̄i Antip
odes vel alibi insulę abditissimę et nobis ignotę sint, in quas non
duz Christi fama trāsierit. Idolatrię seruit, et quis hanc per orbem
doctrinā sparsit: Quis hāc mercez per Asiam, Aphricaz et Euro
pam culit: Judēine: Nō vtiqz, neq̄ em̄ vnq̄z ipsi gētez vllā ad vni
us Dei cultū renocarūt, sed ip̄i sepius ad idolatriā relicto Dei cultū
declinarūt. At q̄s hoc dogma p̄ mare, p̄ insulas, p̄ terrā seminauit:
Nēpe de quibus David dixerat. Pro patribus tuis, hoc est p̄ pas
triarchis et prophetis, nati sunt tibi filii, id est apostoli, qui sunt a
Christo in patrum antiquoruz locuz subrogati, et sequitur David.
Cōstitues eos principes sup̄ omnez terraz, et in oēm terrā exiuit so
nus eoz, et in fines orbis terre verba eoz. Iaz duz Thomas Paro
thos, Mattheo Eletiopiā Joānes Elia, Petri Pontū, Salatiā,
Capadoriaz Paul⁹ Greciaz et Illyricuz, et abo Petri. s. et Paulus
Romā et Italiaz dienocuq̄ docēdo perambulant, pulsa sunt extē
plis, et ex temploruz adytis simulachrisq̄ dēmōia tēpla euersa, sta
tuę cōminute, arę cōtrite. Et tādē Cōstantin⁹ impator bñ in chri
nos aiat, fide suscep̄ta et cruce p̄ aquilis et imp̄i insignibus cōtra
Maximiani filiu chrianoz p̄secutorē eleuata, i Christi
reuerēiam vēxit quenq̄ in crucēagi, Sumo Chrianoz pontifici

Liber Tertius

Sylvestro Romā cessit, tēplā quę adhuc extat, Christo maris līm
pēsis posuit. Ecce Georgi hęc sunt opera triumphalia Chri nostri,
et quid Christ⁹ tuus ampl⁹ gerere poterit: quid equale: qđ est, dum
est, impossibile factu est. Aristo: enī inter p̄ncipia rez naturaliū nu
merat et priuationez, et sicut lignū ex non ligno, et lapidē ex non la
pide, sic cultu⁹ ex non cultu fieri est necē, cultu ergo diuino iā induc
to quicqđ agēduz restat, min⁹ est hoc fact⁹ o, qui ergo futur⁹ est Chri⁹
tus, eo qui iam fuit, et hęc fecit, minor certe erit, et id ex tua p̄fessio
ne sequi manifestuz: Ad hęc Georgius subi rat⁹ mihi ne dixit tanqđ
mulierculę ista narras: putas nete hodie aniculā cōuersurū: Nō sit
inqđ o Georgi, nō sunt tuę istę voces, fact⁹ es em̄ diaboli simulachrę
Sed pone miser hāc amentiā, et noli cōtra stimulū calcitrare, noli
spiritui sancto resistere, incipe si quid habes, et has irās aniles fabu
las tu qui tatus es, dissolue si potes. Habeo inquit penes me r̄ndere
quid possiz, et cuz tempus erit respōdebo. Tūc ego, respōde nūc op̄
time vir, quādoquidēz t tempus t loc⁹ id postulat. Mētit⁹ es inq̄t
me, quez improbusz iudicas, viz̄ bonuz appellās. parci⁹ dixi o Georgi
parcius, ego te optimū viruz nō aliter, qđ Chrūs Dei filius Iudā
amicum dixit, qđ scilicet nō esset, sed amicus esse debuissz, et qu ē zelo
charitatis amicuz optabat. Respōdeigitur et cōfer pedez, tua nāqđ
si bona fuerint respōsa amplectemur, et huchuius grā venim⁹, et tu
de fide recte sentienset sane respōdens absoluare, et nos te adiuuans
tes cum aliquo sp̄icitualis frugis emolumēto, recipiscēti tibi collete
mur: Nōdum inq̄t, Idolorz cultura est explosa, sed nūc maxime Id
hola colitis vos o Christiani: O sancte p̄receptor inqđ, perge oro te,
perge, tolle ex mētibus nr̄is hāc impietatez, et nos doce hodie, quae
Christianoz s̄t̄ Idola illa iuro. n̄: tibi me cōfestiz negaturz, dic ageduz
Quę sunt Christianoz idola o Georgi: Petr⁹, Paulus, Hierony⁹
mus, Ambrosi⁹, respondit ille. Vis inqđ o Georgi amici aduersum
te fungar officio. Clolo respōdit. Tunc ego amici officuz est dixi a
micos, cum quid deliquerit obiurgare, nā inquit Aristo teles in qđ

Liber Tertius

Th'cis. Meli^r est ferre auxiliū in moribus q̄ in diuitijs, quādo id ho
nestius et amicicię magis cōgrinuz, obiurgabo ergo te cuz bona v̄e
nia. Quid miser calumniaris Christianos, q̄ Idolatrię dediti sunt
imputādo: nonne vides insane tuaz amētiam, et q̄ duz me vocas iō
dolatrā, teipsuz esse indicas ideoq̄. Quomodo Petr^r est idoluz, cuz
Petrus sit aliqd, Idolum aut nihil: Idoluz esse nihil, Paul^r diffi
nit, et recte quidez, Nā in eaꝝ naturarum catalogo, quę a mūdi opi
fice Deo sunt cōdite, mō magis ē idolū q̄ Chimera, q̄ Hircoceru^r,
et alia ficta ac imaginaria, quę rōnis entia vocat dialectici, nec plus
est idoluz vnum quiddā, q̄ nauis et natura, q̄ arator et stiua, et ceter
rasimilia nō per se nec apartiuз natura, sed aliūde vnitatez habētia,
Hic Georgius cōcitas inq̄ ut vīdeo aduersum me om̄ez philosop
hiām Ionicaꝝ et Italicaꝝ. Uis dialecticoꝝ elenchos et p̄stigia so
phistaruz contra me armare. Sed quę gloria vestra est: Si pueruz
iūuenes si multi fallitis vnuз. Dauus suz nō Oedipus. Sphingis
enigma non intelligo ah Georgi dixi et q̄ lōge a recto erras itinere
et q̄ facile redires ad viā, si redires ad teipsuz, non es Dauus sed es
aspis surda, q̄ cauda obturās aurē suaz, ne audiat vocez incātantis
sapienter, heu miser inq̄ dirā strigez incidisti, q̄ si oēm tibi sanguinē
suctu hausit, quō es totus deuorat^r a Lamia. Eh miser exue iaz opa
tenebraz, et indue arma lucis, et redi ad matreꝝ tuaz ecclesiaꝝ catho
licam, q̄ te genuit, q̄ te mortuū luget, q̄ nos huc misit ut susciteris, re
di cuz filio, pdigo ad pris pietatez, scis nec doceri te ē opus, q̄ sit cles
mēs et benign^r, et p̄stabilis sup malicia, expectat te Chrūs, et angeli
sancti, de qbus dr. Gaudiuz est angelis sup uno peccatore pñiaꝝ agē
te redi ad gremiuз mris ecclesię, parcit tibi, p̄donat hic erroriuñetu
ti. Recordare parētuз cognatoꝝ, affiniꝝ, amicoꝝ, et patrię, qbus in
fidelitatis nota hanc inuris, pdis hac temētia teipsuz, maculas hoc
scelere genus tuū, cōtaminas hac impietate nostrū hoc s̄eculuz. Ad
hęc ille solo fixos oculos tenebat. Nec magis incoepio vultū sermo
nemonet. Quaz si dura silex, aut stet Marpesia cautes. Et facto

P i



Liber Tertius

quo ad videnduz qd rñderet interuallo, mox adiuxi, at postqz pñlas
in pposito, redeo et ego ad pposituz, noli metuere Georgi te a nobis
decipi, neqz sum⁹ decipuli, vt tu pperā vocas Chri⁹ discipulos, q̄ vide
licet hoies piscarent, hoc est scđm tua⁹ interpretationez deciperent
induco cōtra te&xitatē non sophisima, q̄ de Idolo dixi nō sunt ex apis
cibus vñl appēdicib⁹ humane curiositatis, s̄ ex vere philosophie fū
damētis, aīaduerte quoꝝ cōspectib⁹ astes, licet em̄ ego ⁊ tu forte su⁹
mus Damoeta et Menalcas, nō sunt tñ Palemones, q̄ circūspeci
tāt. Idolū inq̄t a me appellat, q̄cquid aliđ a Deo non adorādu⁹ ado
rat, vt sc̄toruz vrōz imagines. q̄s ego tū etiaz cu⁹ esse zadhuc puer so
lebā lapidib⁹ ferire et luto cōspurgere. Tūce ego subieci illđ Persianū
O curuę in terris aīę, et coelestiuz inanes, ⁊ item illđ. O miser inq
dies vltra miser, huccine rez veniam⁹. An nescis q̄ q̄tidiē cōciona
mur ad populū adorari ⁊ Deū et creaturas, Etenim qd est adorare,
nisi venerari et colē, q̄ si dicas sc̄ptū eē, Den⁹ tuū adorabis, ⁊ illi soli
seruies, rñdemus adorationis gen⁹ esse duplex, vnu⁹ qd latria, aliud
qđ dulia vocat a Grecis. Primo adoratiōis gne inclinamur alicui
tanqz creatori, tāqz Deo hostias et oblatiōes offerendo. Scđo incli
namur creature q̄ inclinatio est cuiusdā excellētie ptestatio. De quo
gne dicit cu⁹ in multis scripture locis, tu⁹ p̄cipue qud memoriae
nū occurrit capite. ppxiiij. Benes̄cos, vbi dicit q̄ Rachel et Joseph
Esau patruuz suuz adorarūt. qđ ergo penes nos ē Petrus ⁊ Paulus
hoc penes Iudeos est Moses et Aarō, Neemias, Esras, Das
uid, Samuel, ⁊ ceteri vitę approbatę ⁊ doctrinę viri. Octōs. ii. vt
Deos nō adoram⁹. at tāqz Dei amicos amam⁹, honoram⁹, venera
mur et colim⁹. Aliud ē regē, aliđ est ministros honorare ppter regē
Ad hęc ille neqtia sua q̄li quadā spirituali apoplexia corrept⁹ obmu
tuit, et hoc ea de causa, q̄ ei deerat qđ est in pversatiōe potissimum, in
spiratio. Bene ergo a Christo dicit. Nemo potest venire ad me, nisi
pater meus traxerit eu⁹, pauca hęc de fide tecuz recēsui, scio. n. maga
nā et plus q̄ dicit aut cogitari possit fidei vim inesse, quā si vigilatex

Liber Tertius

eustodieris, faciet te omniꝝ amicorū victore, et omniꝝ calamitatuꝝ contēptore, Propterea Joānes apostol⁹ in pma epistola, cap. v. dicit. Hec est victoria, quę vincit munduꝝ, fides nostra, q̄s est autē qui vincit munduꝝ, n̄iſ q̄ credit, qm̄ Jesus ē fili⁹ Dei: Qui Jesuꝝ Dei filiuꝝ ūz firmissime credit, dictis ei⁹ assentire nō dubitat, q̄ dictis ei⁹ firmi ter adheret, iā munduꝝ hūc necesse est cōtemnat at q̄ mundū cōtemnit, vincit, recte ergo Joānes cōcludit, mundi hui⁹ esse victorem, q̄ Jesus credit esse saluatore, ⁊ Paul⁹ fundamentū inquit alius nemo p̄t ponere p̄ter id qd̄ positiꝝ est, qd̄ est Jesus Chr̄is. Addā vna Hie remiꝝ s̄nīam, quā Paul⁹ ad Hebreos, cap. viiij. cōtra Judeoz citat p̄nicaciaꝝ, vituperās eīm̄ De⁹ Judeos in Hieremias dixit. Ecce dies veniēt dī dñs, et cōlumabo sup domuꝝ isrl̄, et sup domū Iuda testamētuꝝ qd̄ feci patrib⁹ eoruꝝ, in die q̄ apprehēdi manū eoꝝ, vt educes rē eos de manu Aegypti, qm̄ ipsi nō p̄manserūt in testamēto meo, ⁊ ego neglexi eos dicit dñs, sic Hieremias. Cerne q̄s manifestū nouo testamēto ferat testimoniuꝝ, qd̄ est oro te p̄sumare n̄iſ complere: vetus testamentuꝝ diu. i. vlḡ ad Christi aduentuꝝ fuit in cohatuꝝ, fuit imperfectuꝝ, ⁊ erat q̄si mola inferior̄ ociosa, cui noui testamēti mola superior erat iponēda, vt adueniēt fluxu spūs vehemētis, hoīm inter vtrāq̄ cōprehensa duricies, p̄nię cōtritioem moleret. Unū Joānes Baptista supioris mole p̄cursor, et nūci⁹ ex euangelio Mat. clama bat Pniam agite, appropiabit, n. regnuꝝ celoz, vocat regnū coes loꝝ nouū testamētuꝝ, ad qd̄ cuziā eff̄ veteri imponēdum, hoīes q̄si triticū vocat ad molēduꝝ, iō dixit Ch̄is. Erūt duę molētes, vna as̄ sumet, et altera relinqtur. Erat ergo ver⁹ testam̄ in nouo p̄sumāduꝝ qd̄ vbi factū fuit, et rei p̄sumatiōis huius autor Chr̄is nō tacuit. Sed Hieremię r̄ndens, alta voce mox dixit. Cōsumatuz est. Vnde mirabilis dei sapientiaꝝ, inexpugnable fidei fundamētuꝝ, ⁊ nutat̄is aīe soliduꝝ firmamētuꝝ. Szne dicētis vna istaz molaz alteri ipsoſ tā videamus sentire cōtra Christum dicēt̄, vna assumendā, alterā relinqueādam, dictū eius summa cum reverētia sic declaram⁹, vt dū

P. 5

Liber Tertius

camus fidez Hebreoz, hoc ē vetus testamentuz dici a Christo ideo
derelinqui, q̄ pars ea quę de ceremonijs, id ē sacrificijs et ea similiter
quę agit de iudicij et de cōtractib⁹ huma nis, per nouā abrogetur
Tlos autē nostrā illi dicimus imponi, q̄ retentis ex veteri testamē
to moralibus p̄ceptis, rit⁹ illi Ceremoniales in christi sacrificium,
cuius erāt figura, trāslati sunt, q̄ fit vt lex illa vetus Hebreoz p̄da
gogus, et derelicta, et nostra illi imposita dici possit. Nō fuerit etia⁹
absurdū, si dicatur per molētem derelictā intelligi testamēti veteris
ptez abrogataz, per eam vero quę assumēda dicitur designari deca
logum, et Ceremonias, vt ad vetus testamentuz totū id Christi dic
tu⁹ referatur, nā vt dixi⁹ quod ē de morib⁹ remāsit intactuz. Ceri
monię vero mutātur in melius. Sed quanq̄ secūdum hāc expositi
onez ad vetus testamētum p̄inere vīdeāt dictuz Christi, reuera ta
mē tangit et nouū, nam illas pt̄es assumi qđ aliud ē, q̄ illas i nouuz
trāsformari. Teigitur s̄epi⁹ interrogā an p̄fecte credas, si firmus fu
eris, nihil est qđ tolerare iā non possis, sin autēz infirmum te sentis,
dic Christo cu⁹ apostolis. Auge nobis fidem, nā si quis indiget sa
piētia postulet a Deo, et dabitur ei. Postulet autēz in fide nihil heſū
tās, et memēto q̄ qui Deo credit, eu⁹ honorat, q̄ vero nō credit men
dacez facit, quo nihil esse p̄t indignius, detestabili⁹, perniciosius.

De spe et charitate

Caput. xiiij.

R Edeo aliquātis per ad fidei familiā, spem et charitatez. Ut
breui quadā anacephalōsi magis earum patescat ingeniu⁹,
et quicqd dicetur, erit ex theologoz officina deprōptu⁹. Spes igit̄ ē
habitus voluntatis, quoad eoz desideriu⁹ inclinamur, quę fides polli
cetur, desideriu⁹ at eorum est bonoz, quę nō habētur. Sed quonaz
pacto tres iste virtutes theologice sunt discretę breuiter explicabo, si
tes (vt ante dixim⁹) sic intellectuz afficit, vt his tantuz faciat assen
tiri, q̄ scriptura sacra cōmuni reuelatione cōplexa est. Est autēm cō
muni reuelatio, quę saluādis vt saluent̄ credēda p̄ponit, sunt ⁊ alie
quędaz reuelatiōes nō cōmunes sed speciales, vt Joānis Apocalyp